

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia profundißimi Doctoris de Auxilio gratiæ
medicinalis Christi Salvatoris, & de prædestinatione hominum &
Angelorum proponitur, ac dilucidè ostenditur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

32. Nicolaus de Orbello & Stephanus Brulefer.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13704

tit, per gratia plenitudinem eum in bonum A quitur de necessario primo vel secundo modo confirmantem, & quod fuerit salvator. Tidet. De talibus enim necessariis nullus laudatur.

Philosophus autem in tertio Ethicorum lo-

CAPUT XXXII

Nicolaus de Orbello & Stephanus Brulefer

Nicolaus de
Orbelli, su
z. dñi. 25.

NICOLAUS de Orbello commen-
tario in secundum sententiarum di-
finitione vigesima quinta: Dicitur
liberum arbitrium simpliciter non quod sic
velit hoc ut populi velle oppositum, sed quia omne quod
vult, appetit ad sui ipsius imperium, quia sic vult ali-
quid ut velut se vellet illud, & ideo in actu voluntatis
sicut in mox & sibi dominatur; & pro tanto dic-
tor liberum, quamvis immutabiliter ordinatur ad
illud.

Stephanus Brulefer commentator Magistri
Sententiarum ex ordine Seraphico, scribens
in secundum distinctione vigesima quinta
questione octava: Actus liberi arbitrii deliberan-
tis quamvis possit esse circa necessarium, tamen est con-
sensus. Ad hunc vero liberi arbitrii ut liberum est, non
solum potest esse circa necessarium, sed etiam necessa-

A vult in se. Et questione septima non distinetur
vult includi in libero arbitrio, immunitatem à
coactione, extensitatem dignitatem, & potestatem.
Quantum ad primum esse æqualiter in om-
nibus in quibus est, scit dicit Bernardus, inquit,
in libro de libero arbitrio. Manes libertas arbitrii
rampliatio beatuus &c.

Petrus Capellanus Episcopus Conversanus
Ordinis Seraphici fortibus in secundum Sen-
tentiarum hanc Bonaventura: Quidam sunt q. in 2. 1. q.
ordinata ad finem beatitudinis qua ipsi ultimo fini
beatitudini coniunguntur, ut videre & amare, &
respectu horum est sempiterna & libera electio: alia
autem sunt imperfecta, eo quod ab ultimo fine distant,
ut fides & spes, & hac excluduntur nec est sempiter-
na electio respectu horum.

CAPUT XXXIII

Gabriel.

GABRIEL in tertium scribens di-
functione decima octava articulo ter-
tio expresso docet, actum beatum cum
esse posse meritum, si ad hoc solum
a Deo acceptum. Quod autem obij. tur de
liberata beatitudine dilectionis respondeat; Ne-
datur, quod aliis beatitudinibus si simpliciter necessarium,
quia sive sit immediate a Deo, sive elicita a voluntate
est libere elicitus & ita contingens. Est tamen im-
mutabilis & perpetua, contingenter non necessario,
qua & voluntate divina perpetuo conservatur, cuius
certitudinem habet beatus per divinam revelationem.
Est ergo beatitudo immutabilis, quia non mutabatur.
Non autem immutabilis id est impossibilis mutari.
Posset enoncias Deus eam mutare de potentia abso-
luta. Hec est ergo contingencia quam in ea Gabriel
ponit per potentia exteriora considerationem.
Et ibidem docet, quod voluntas per actum beatifi-
cum liberum, complacenter tendit in obiectum beatifi-
cum, tamen non libere contradictione, & hac libertas
sufficit ad rationem meriti.

Hac arbitrator, aliaque plura, quæ si res ita
posceret, proferri possent suis evidenter ostendunt,
quid primi Scholastici de doctrina Ma-
gistrorum Sententiarum, Hugonis, Richardi, im-
primisque Bernardi, & Augustini à quibus
eam didicerant, judicaverint. Passim enim
incolunt, libertatem ab illa necessitate quam
Magister explicat, hoc est, coactione, à vera
arbitrij libertate repellendam esse, nihil om-
nino solliciti, utrum voluntas immutabilis fir-

A mitate quipiam velit. Nec aliam omnino li-
bertatem p.terique cum illis antecesoribus
suis agnoverunt, nisi illam triplicem, à nec-
essitate coactionis, à peccato, à miseria, quarum
duas posteriores, velut spurias respectu liber-
tatis generalis, quæ communis est bonis &
malis, abiecere. Neque esset difficile ostendere
quibus gradibus ab illa doctrina face
paulatim deflexum est, dum quidam cepe-
runt primo liberum arbitrium distinguere in
liberum & liberativum; tum alij libertatem
respectu finis imminuere, alij deinde prorsus
tollere: alij respectu mediiorum, mox indis-
centiam urgere; alij denique nullam liberta-
tem, nisi illam agnoscere. Quod usque adeo
verum est, ut eisdem omnino Scholasticis
nonnullos veteres videat liceat, initio ad amus-
sum cum Magistro sententes, imo longè au-
daciis & apertius illius sensa promentes quam
ipse prompserat, deinde sub finem vita in al-
terum extremum, quamvis nonnulli vacilan-
do vergentes. Quæ sane posteriorum scriptor-
um declinatio, multoque magis preceden-
tium improbat, evidentissimo argumento est,
aliam doctrinam à posteris tradi, quam à
majoribus accepta fuerit. Sed quia non sine
magna ratione credendi sunt declinasse, opera
preiū me facturum puto, si paulisper præ-
cipua eorum argumenta excusero, & Bernar-
di, imo & Scholasticorum veterum verbis &
sensu solvero, vel soluta demonstravero.

CAPUT